

Mikve otevírá témata, o nichž se ve společnosti mnoho nemluví

Datum: 28.02.2019 Zdroj: Chrudimský deník Strana: 2 Autor: LENKA ŠTĚPÁNKOVÁ Vytlačeno: 2 970

Mikve otevírá témata, o nichž se ve společnosti mnoho nemluví

Recenze

LENKA ŠTĚPÁNKOVÁ

Silná hra současné izraelské dramatičky Hadar Galron s názvem Mikve byla první letošní premiérou Východočeského divadla Pardubice.

Inscenaci režírovala Kateřina Dušková, která už za sebou má v Pardubicích úspěchy s inscenacemi Mezi nebem a zemí a Kiss me, Kate. Mikve pojímá jako příběh lidské lhostejnosti a strachu, ale také soucitu a solidarity. Výrazně je cítit apel na pospolitost, která i přes pochmurný děj dodává naději.

ORTODOXNÍ PRAVIDLA

Ženy, které se po svých dnech přicházejí očistit do rituální lázně, pomalu odhalují různorodost svých povah, ale jejich prostřednictvím se také divákovi naskýtá pohled do života ortodoxních Židů, kde je žena chápána jako cosi podřadného.

Nedá se ovšem říct, že by se jednalo o inscenaci „pro ženy“. Téma menstruace jim je sice nepochybně bližší než

mužům, ortodoxní židovská pravidla jsou však pro ženu v našich podmínkách nepředstavitelná. I když se jedná o současnou hru, divák má pocit, že se vrátil v čase minimálně o sto let zpátky.

Co je ještě podstatnější, jsou tajemství a problémy, které postupně vyplouvají na povrch rituální očistné lázně. Jedním z nich je domácí násilí. Přestože není explicitně znázorněno přímo na scéně, už jen při rozhovorech o něm mrazí. I toto téma se ostatně dotýká obou pohlaví, byť zpravidla v jiných rolích nebo jiným způsobem.

Kromě toho hra upozor-

ňuje také na lidskou malost. Zvláště výrazné je to v případě Šošany (Jindra Janoušková), jež odmítá vidět problémy, které jsou před ní jasně postaveny, a její největší starostí je, aby se nikdo nedozvěděl, že i ona má tajemství.

APEL NA POSPOLITOST

Opačným případem je Šira v podání Petry Janečkové, která se i přes své vlastní potíže snaží pomoci ostatním. Právě u ní je nejjasněji znát apel na pospolitost.

Tiživou atmosféru, v níž se odhalují další a další tajemství, nenásilně a vtípně odlehčuje postava Miki Jany

Ondruškové, která není znalá ortodoxních židovských tradic a do mikve přichází jen proto, že by s ní její manžel jinak nespal. V dramatických chvílích, o které není v inscenaci nouze, je takovéto odlehčení nesmírně vítané.

Hra je napsána pro osm hereček, po celou dobu se na jevišti neobjeví ani jeden muž. Přesto za osudem každé z žen je výrazně znát i vliv nějakého muže.

Pardubická inscenace není silná jen svým poselstvím, ale také vynikajícími hereckými výkony. Všechny osm žen dokáže na jevišti přirozeným způsobem vyjádřit opravdu hluboké a niterné emoce. Z této kombinace pak vzniká strhující představení.

Mikve tak silným, ale přesto nepatetickým způsobem otevírá společenská témata, která je nutné otevřít zas a znovu.